

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดการแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะกลาง

อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางสาวอุษกร เอี่ยมสำอางค์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.สืบศักดิ์ แสนยาเกียรติคุณ

บทคัดย่อ

การศึกษารื่อง การจัดการแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะกลาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชน โบราณสถานและสภาพแวดล้อมในแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะกลางรวมถึงภูมิหลังความเป็นมา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่ง โบราณคดี เพื่อเสนอแนวทางการจัดการ โบราณสถานในแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะกลางเพื่อให้สามารถรักษาคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น วิธีการศึกษาโดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ชุมชน โบราณสถาน สภาพแวดล้อม สภาพปัญหา และสภาพการจัดการแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะ กลาง ทั้งข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง แล้วจำแนกและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อให้ได้คำตอบ เกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบการจัดการแหล่ง โบราณคดีวัดเกาะกลางที่เหมาะสม ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนบ้านบ่อควา เป็นชุมชนชาวมอญที่รักษาเอกลักษณ์ด้าน วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ดั้งเดิม ที่สำคัญเป็นที่ตั้งของ โบราณสถาน 4 กลุ่ม คือ ได้แก่ กลุ่มเจดีย์หมายท่า กลุ่มเจดีย์ทรง ปราสาท กลุ่มเนินแม่ม่าย และกลุ่ม โบราณสถานในวัดเกาะกลาง ซึ่งมีคุณค่าความสำคัญทั้งทาง ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปะ สถาปัตยกรรม แต่จากสภาพของ โบราณสถานในแหล่ง โบราณคดี วัดเกาะกลางในปัจจุบัน ยังไม่สามารถบริหารจัดการให้เป็นแหล่งเรียนรู้มรดกวัฒนธรรมและ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะยังมี ปัญหาด้านงบประมาณ บุคลากร กรรมสิทธิ์ที่ดิน การใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องอาศัยความ

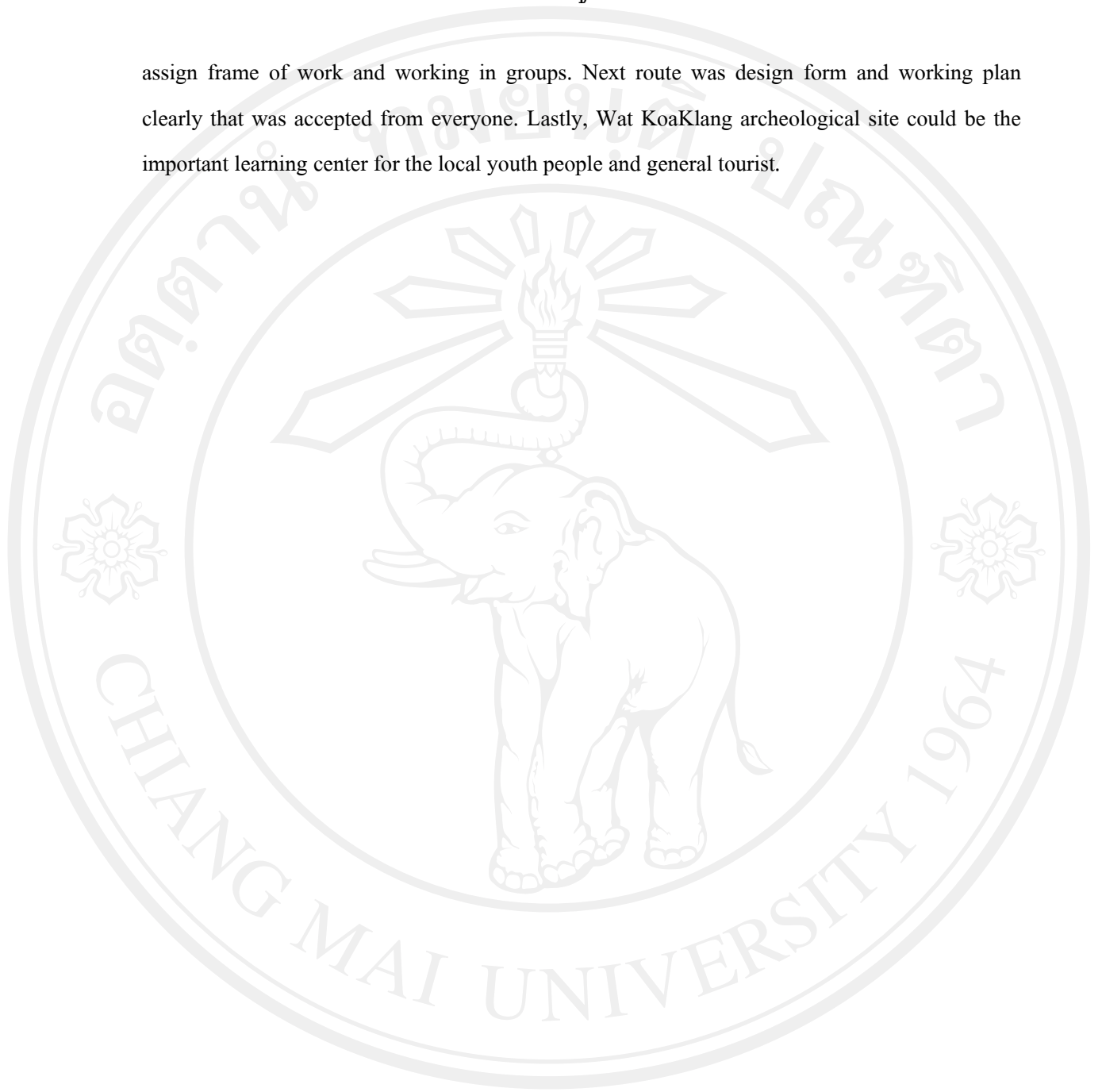
ร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะหน่วยงานในท้องถิ่นควรเป็นแกนหลักในการดำเนินการจัดการข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการแหล่งโบราณคดีวัดเกาะกลาง คือ เริ่มจากการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างองค์กรท้องถิ่นกับผู้นำชุมชน การจัดเวทีเสวนาชาวบ้าน การแต่งตั้งคณะทำงานเป็นกลุ่ม และกำหนดกรอบการทำงาน ที่สำคัญคือการวางรูปแบบแผนการดำเนินงานควรชัดเจนและได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย และร่วมกันลงมือปฏิบัติงานพร้อมกันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

Independent Study Title	Archeological Site Management of Wat Koaklang, Pasang District, Lamphun Province
Author	Miss Uchukorn Iamsamang
Degree	Master of Arts (Art and Culture Management)
Independent Study Advisor	Dr. Suebsak Sanyakiatikun

ABSTRACT

The objectives of this study, “Archeological Site Management of Wat Koaklang, Pasang District, Lamphun Province” are to study the history of the community, the archeological site and environmental contexts of Wat KoaKlang archeological site. And to study the historical and the law of archeological site management. To find solutions in managing Wat Koaklang archeological site for keeping the value and its useful for the local. The information about community, archeological site, environmental, problems and managing Wat Koaklang archeological site was collected from documents, observation and non-structured interview from sample population groups about their opinion. Data were then categorized and analyzed for solutions and form of managing Wat KoaKlang archeological site suitably. The result of the study showed that the cultural of the Mons community at Ban Borkhow are outstanding from the original Mons community’s ways of life. Especially, four groups of archeological site were located at this community, they are Chedi Mai Tar group, Chedi Song Pra Sard group, Nurn Mae Mai group and the archeological site group in Wat Koaklang. The value and importance of these are historical, archeology, arts and architecture. But at present, the overall status of the archeological site was in bad management to be a learning center and cultural tourist attraction. There are problems about budget, human, landlord and the law that concern with co-operation in management. The patterns of management with important issue were as follows. The first route was process of people’s co-operation such as meeting, brain storming, selecting committee, to

assign frame of work and working in groups. Next route was design form and working plan clearly that was accepted from everyone. Lastly, Wat KoaKlang archeological site could be the important learning center for the local youth people and general tourist.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved